

Fragment *Stief* van Manon Pauw

AUTO

Ik heb nog nooit eerder in een Range Rover gezeten. Het leer van de stoelen is lekker zacht. Het dashboard is brandschoon en glimt, alsof de auto net bij de dealer vandaan komt. Alleen in het vak tussen de stoelen in ligt een pakje kauwgom. De auto van mijn vader is altijd bezaaid met snoepwikkels, lege papieren koffiebekers en kranten. 'Mijn auto is mijn kantoor,' zegt hij alsof dat een excuus is. Mama heeft geen auto. Niet nodig en te duur, vindt ze.

Ik zit hier met een man die ik amper ken in een auto heel hard te zingen. En het rare is: ik voel me totaal niet ongemakkelijk. Het gaat bijna vanzelf om je thuis te voelen bij Johan.

'Hoe gaat het met je moeder?' vraag ik.

'Huh? Mijn moeder?'

Het lijkt een vreemde reactie. 'Je had laatst drieënzeventig rozen voor haar gekocht, weet je nog?'

'Ach natuurlijk. Daar was ze heel blij mee. En ik ook, want anders had ik jouw moeder nooit leren kennen.'

Ik ben uiteraard dol op mijn eigen moeder, maar nog steeds snap ik niet waarom iemand als Johan op haar valt. Dit kan niet kloppen.

'Ben je eigenlijk wel vrijgezel?'

Johan barst in lachen uit. 'Jij zegt alles wat er in je opkomt, hè?'

'Nou?' vraag ik.

'Ja, mevrouw de privédetective. Ik ben alweer twee jaar alleen. Mijn laatste relatie duurde vijf jaar. En daarvoor was ik zeven jaar getrouwd.'

'Kinderen?'

'Nope. Binnenkort krijg ik een stiefdochter, geloof ik.' Hij kijkt me aan en knipoogt.

'Dacht het niet,' zeg ik.

We zijn inmiddels bij het huis van Sterre aangekomen. Ze woont in een vrijstaand huis in Zuid, ik heb haar adres gevonden in het leerlingenregister.

'Wat een truttige voortuin hebben die mensen,' zegt Johan. 'Het lijkt wel een crematorium.' Ik wil uitstappen, maar hij zegt: 'Blijven zitten jij.' En hij begint keihard te toeteren.

Ik schaam me dood en roep dat hij op moet houden.

'Natuurlijk niet,' zegt Johan. 'Je moet ze altijd naar jou laten komen. Dan weten ze meteen wie de baas is.' Hij toetert keihard door. Een man die zijn hond uitlaat steekt zijn vuist naar hem op. Johan zwaait vriendelijk terug.

Twee minuten later – ik zit inmiddels met mijn vingers in mijn oren terwijl Johan enthousiast verder toetert – komt Sterre naar buiten gerend.

Johan stopt met toeteren en doet zijn raampje open. 'Hé simpele!' roept hij.

Sterre lijkt een beetje in de war. Ze kijkt van Johan naar mij en weer terug.
'Volgens mij heb jij nog wat van haar.' Johan wijst naar mij.
Er gebeurt iets raars. Sterre zegt niets terug, knikt alleen maar en loopt als een goed afgerichte hond terug haar huis in.
'Hoe doe je dat?' vraag ik verbaasd.
'Wat?'
'Mensen naar je laten luisteren.'
'Natuurlijke dominantie heet dat. Jij hebt het ook in je, je moet alleen in jezelf gaan geloven.'
Sterre komt weer naar buiten met mijn tas. Ze wil hem aan Johan geven, maar hij zegt: 'Het is haar tas, toch?' Zijn stem klinkt ijskoud.
'Ja,' zegt Sterre onderdanig. Er is weinig van haar normale gedrag over.
'Dus loop je netjes om de auto heen en geef je de tas terug aan haar.'
Weer doet Sterre precies wat hij zegt. Ondertussen glijdt het raam aan mijn kant geruisloos naar beneden. Sterre houdt mijn tas voor me. 'Hier,' zegt ze.
'Hier wat?' vraagt Johan. 'Dit is toch geen manier om een tas aan je vriendin te geven?'
Sterre weet overduidelijk niet wat ze moet doen.
Ik weet niet wat me overkomt en dit is helemaal niets voor mij. Maar ik kijk haar strak aan en zeg met eenzelfde soort toon als Johan daarnet: 'Zeg: "Alsjeblieft, Kiki".'
Het werkt. Ze opent haar mond en zegt braaf: 'Alsjeblieft, Kiki.'
Ik ruk de tas uit haar handen en doe het raam dicht.
'En nou geen gedonder meer.' Johan trekt heel hard op.
Ik zie in het zijspiegeltje Sterre op straat staan, terwijl ze ons nakijkt. Ze lijkt opeens een stuk kleiner. Ik zou bijna medelijden met haar krijgen.
'Als er ooit nog iemand lastig is, hoef je het alleen maar te zeggen. Ik help je,' zegt Johan. Hij klinkt weer helemaal als de vriendelijke, gezellige Johan van daarnet. 'En trouwens, je kunt zelf ook prima je mannetje staan. Je moet gewoon niet zo schijterig doen. Als je angstig bent, dan ruiken mensen dat.'
'Zo bang ben ik anders niet, hoor.'
Johan is gestopt voor een stoplicht en kijkt me doordringend aan.
'Dat ben je wel. En dat is niet erg. Want vanaf vandaag ga je daar iets aan doen.'
'Wat dan?'
'Ga gewoon staan voor jezelf. Wees iemand. Laat jezelf zien.'
'Oké.'
Het stoplicht is op groen gesprongen en Johan trekt keihard op. Ik zie mensen geërgerd naar hem kijken. 'Fuck 'em,' zeg ik.
'Precies,' zegt Johan. 'Fuck 'em! Vanaf nu ben jij de baas.'

MIJN VADERS HUIS

Johan heeft gelijk: ik heb lang genoeg in de schaduw geleefd. Ik moet iets aan mezelf doen. Niet alleen qua gedrag, maar ook qua uiterlijk. Mijn haar zit altijd maar in een staart en je zou mijn kledingstijl kunnen omschrijven als die van een zestigjarige tuinkabouter. Of een biologiedocente die al honderd jaar samenwoont met een kat. Of iemand die als hobby legpuzzels maken heeft. Hoe je het ook wilt noemen, het is niet best.

Gezien vijftientig euro per maand kleedgeld mij nergens gaat brengen, ben ik bij Naomi. Zij heeft een kast vol met kleding, mijn moeder noemt haar niet voor niets altijd 'dat modepopje'. Normaal hou ik niet van mensen die obsessief met hun uiterlijk bezig zijn, maar in dit geval komt het goed uit.

Nog voordat ik een voet over de drempel heb gezet, sleurt ze me mee naar hun slaapkamer. Finn ligt te slapen en ze heeft al enkele kledingsets op het bed neergelegd.

'Zo handig dat we dezelfde maat hebben,' begint ze te ratelen. 'Je mag altijd bij mij komen lenen, hoor, ik heb meer dan genoeg.'

De muren van de slaapkamer zijn oudroze geverfd en op het bed ligt een velours plaid in zachtgrijs. Op de nachtkastjes staan lampjes in de vorm van ananassen. Ik weet zeker dat mijn vader dit zelf nooit zou uitzoeken. Bij mijn moeder deed hij overal moeilijk over. Geen frutsels, riep hij altijd. Maar Naomi heeft hem veranderd in een mak schaap. Ze is blijkbaar echt heel goed met mannen en misschien moet ik stoppen om me daaraan te ergeren, maar proberen er iets van te leren.

'Kijk, ik had dit voor jou bedacht.' Naomi houdt een blauw bloesje met bloemen en zo'n tuttige hoge kraag op. 'Dat is nu helemaal in, dat country-achtige.'

'Nee,' zeg ik onmiddellijk.

'En dit dan?' Ze laat me een topje zien met polkadots.

'Hmm, ik weet het niet. Ik ben denk ik niet zo...' Ik denk even na hoe ik dit moet zeggen. 'Zo'n meisje-meisje.'

Ze denkt even na alsof ze een ingewikkelde wiskundesom aan het berekenen is. 'Ah,' zegt ze dan, 'ik weet precies wat jij moet hebben...' Ze duikt haar kast in en rommelt totdat ze het gevonden heeft. Ze haalt een gele hoodie tevoorschijn. 'Kijk, dit is een jurkje. Doe je

Dr. Martens eronder en klaar.'

Ik aarzel. 'Ik heb geen Dr. Martens,' zeg ik dan. 'Te duur.'

'Neem die van mij maar.' Ze pakt een paar nieuw uitziende Docs uit de kast tussen drie rijen andere schoenen vandaan. Die dingen kosten bijna tweehonderd euro, weet ik, en zij heeft ze gewoon liggen. 'Volgens mij hebben we zelfs dezelfde schoenmaat.'

Ik trek het setje aan. De sweater valt net boven mijn knie. De schoenen passen perfect. Ik kijk in de spiegel. Volgens mij zie ik er leuk uit.

'Wauw!' roept Naomi. 'Te gek!'

'Wat is te gek?' Mijn vader komt binnen met Finn op zijn arm.

'Finneman, ben je wakker?' zegt Naomi met zo'n mierzoete stem en neemt de baby over. Het is wetenschappelijk bewezen dat zowel honden als baby's beter luisteren naar hoge stemmen, maar dan nog hoef je niet zo kinderachtig te praten, vind ik.

'Mooi, hoor,' zegt papa tegen mij. 'Wel een beetje sexy voor naar school.'

Ik heb meteen al spijt dat ik hier ben gekomen en zucht diep. 'Iedereen draagt dit soort kleding.'

'Vast wel,' zegt papa. Ik zie hem naar woorden zoeken en dan zegt hij: 'Ik hoor dat mama weer aan het daten is.'

Ik zeg expres niets terug. Ondertussen geeft Naomi Finn overdreven veel kusjes, maar ik zie dat ze aandachtig meeluistert.

'Leuke man?' probeert hij weer.

'Ja, heel leuk. En heel knap. En heel rijk. En dol op mama.' Ik kijk nog een keer naar mezelf in de spiegel. Niet slecht, geloof ik.

'Wat doet hij dan voor de kost?'

'Weet ik veel,' zeg ik.

Naomi komt naast mijn vader staan met Finn op haar arm en zegt: 'Toch hartstikke fijn voor je moeder dat ze weer gelukkig is?'

Het ligt op het puntje van mijn tong om te zeggen dat het toch vooral ook heel fijn voor hen is dat zij zich niet meer slecht hoeven te voelen. Want ik kan echt niet zomaar vergeten hoe zij mama hebben bedrogen. Maar aangezien ik a) net kleren van Naomi heb geleend, b) ik hen toch al bijna nooit zie, en c) het geen zin heeft, hou ik maar mijn mond.

Ik besluit dat ik Naomi's Dr. Martens mooi niet ga teruggeven.

Belevingsopdrachten

Klik op onderstaande afbeelding/link om het bijbehorende filmpje te bekijken:

<https://jongejury.nl/boeken/stief-marion-pauw>

Opdracht 1

Johan, de stoere man bij wie Kiki in de auto zit, heeft sinds kort een relatie met Kiki's moeder. Hij helpt Kiki bij het oplossen van een probleem met een vervelende klasgenote. Sterre heeft namelijk Kiki's tas mee naar huis genomen. Hoe komt deze man op jou over?

Je beantwoordt deze vraag door onderstaande stappen te volgen:

1. Markeer in het fragment uitspraken die informatie geven over karaktereigenschappen, gedrag en uiterlijke kenmerken van de man.
2. Zoek een afbeelding van een man die volgens jou qua uiterlijk lijkt op Johan.
3. Plak de afbeelding in het midden van een A4'tje.
4. Schrijf karaktereigenschappen, gedrag en uiterlijke kenmerken om de afbeelding heen die volgens jou passen bij de aanstaande stiefvader.
5. Voer daarna in tweetallen een kort gesprek, waarin jullie de portretten met elkaar vergelijken. Onderstaande vragen kunnen helpen bij het gesprek:

- Wat valt op?
- Welke overeenkomsten zien jullie?
- Welke verschillen zijn er?
- Waarom zijn die overeenkomsten en verschillen er?

- Is de stiefvader een man die eerlijk en echt overkomt op jullie? Kennen jullie mensen die een beetje op Johan lijken?

Opdracht 2

Bekijk dit tv-programma: https://www.npostart.nl/tijd-voor-max/02-10-2019/POW_04100907 van 11.15min – 16.15min. Hierin vertelt Marion Pauw over hoe ze gewerkt heeft aan het boek.

Deel 1: Het vooronderzoek

Marion Pauw wilde echt vanuit een jongere van nu schrijven en heeft om die reden ook een tiener geïnterviewd.

- Vind je dat ze haar doel bereikt heeft? Leg je antwoord uit en noem daarbij scènes uit het fragment of boek als voorbeeld.
- Wat had Marion Pauw wat jou betreft nog beter kunnen doen om vanuit de jongere van nu te schrijven? Leg je antwoord uit.

Deel 2: Interview

Welke twee vragen zou je Marion Pauw willen stellen naar aanleiding van haar antwoorden in het filmpje?

Opdracht 3

Kiki's ouders zijn twee jaar geleden gescheiden. Ze woont bij haar moeder en gaat af en toe langs bij haar vader, zijn nieuwe vriendin Naomi en hun pasgeboren baby. Hoewel ze de situatie al een beetje geaccepteerd heeft, heeft ze er soms ook behoorlijk last van. Haar moeder is vaak verdrietig en eenzaam, haar vader is opeens supergelukkig met zijn nieuwe kind en Kiki zweeft er een beetje tussenin en hoort nergens bij.

Schrijf een brief aan Kiki. Wat wil je haar vertellen? Welke adviezen zou je haar willen geven?